

29.09.2020

Cooperarea tehnică externă

I. Asistența tehnică externă de care a beneficiat BNM

Pe parcursul ultimilor ani, Banca Națională a Moldovei (BNM) a beneficiat de asistență tehnică din partea Uniunii Europene (UE), a instituțiilor financiare internaționale, a băncilor centrale străine și a altor parteneri de dezvoltare. Domeniile de asistență tehnică corespund priorităților și obiectivelor strategice de dezvoltare ale BNM trasate pe termen mediu.

Asistența Uniunii Europene

Suportul din partea Comisiei Europene este oferit BNM urmare a angajamentelor asumate de către Republica Moldova în contextul procesului de integrare europeană. Acordarea asistenței din partea UE se efectuează, în principal, prin Misiunea UE de consiliere în politici publice pentru Republica Moldova și prin instrumentele de asistență Twinning și TAIEX.

Misiunea Înalților Consilieri ai Uniunii Europene pentru Republica Moldova

Misiunea Înalților Consilieri ai UE pentru Republica Moldova oferă sprijin guvernului și altor autorități publice ale Republicii Moldova, inclusiv Băncii Naționale a Moldovei, pentru implementarea reformelor, concentrându-se în special pe punerea în aplicare a Acordului de Asociere dintre Moldova și UE.

Astfel, în contextul Misiunii Înalților Consilieri ai UE în perioada 15 februarie 2016 – 31 decembrie 2018, BNM a fost asistată de un înalt consilier pentru sectorul bancar – dr. Aldona Jočienė, care a oferit consultanță pentru reformarea sistemului de supraveghere bancară, având ca obiectiv principal crearea unui cadru de supraveghere modern și eficient, în conformitate cu standardele UE (Basel III). Asistența respectivă a contribuit la dezvoltarea capacităților de supraveghere bancară în vederea sporirii siguranței și a solidității băncilor, precum și la punerea în aplicare în mod eficient a unei supravegheri orientate spre viitor, bazate pe riscuri și pe raționamentul profesionist, utilizând Procesul de Supraveghere și Evaluare (SREP). De asemenea, înaltul consilier pentru sectorul bancar a oferit sprijin Băncii Naționale în vederea consolidării capacităților de comunicare ale BNM pentru a asigura o mai bună informare a societății cu privire la sectorul bancar, precum și în vederea consolidării cooperării BNM cu alte instituții publice naționale în scopul eficientizării luptei împotriva crimelor economice.

Actualmente, începând cu 2019, BNM continuă să beneficieze de asistența Înaltului Consilier UE deja pentru sectorul serviciilor financiare în contextul Misiunii Înalților Consilieri ai Uniunii Europene 2019-2021 pentru Republica Moldova. În perioada ianuarie – iunie 2019, această funcție a fost deținută, la fel, de dr. Aldona Jočienė, iar din octombrie 2019, această activitate este realizată de dr. Vytautas Valvionis. Astfel, Înaltul Consilier furnizează consultanță pentru BNM în domeniul supravegherii bancare, al comunicării eficiente, precum și pentru facilitarea cooperării cu diverse autorități locale și internaționale. Totodată, Înaltul Consilier oferă asistență și Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) în ceea ce privește consolidarea capacităților acestei instituții în domeniul supravegherii sectorului financiar nebanca și punerea în aplicare a recomandărilor Comitetului Național de Stabilitate Financiară. Prin [Dispoziția Guvernului nr. 55-d din 25 aprilie 2016](#) ⁽¹⁾ a fost instituit un comitet de supraveghere pentru evaluarea performanței generale a Misiunii Înalților Consilieri ai UE, iar unul din viceguvernatorii BNM este membru al acestui comitet.

Totodată, în cadrul acestei Misiuni a Înalților Consilieri ai Uniunii Europene 2019-2021, în perioada 01 octombrie 2019 – 26 aprilie 2020, BNM a beneficiat de asistența unui expert UE pe termen mediu pentru supraveghere bancară din partea

Băncii Naționale a României, în vederea consolidării cunoștințelor supraveghetorilor bancari cu privire la aplicarea în mod eficient a unei supravegheri bazate pe riscuri și pe raționamentul profesionist, cu utilizarea procesului de supraveghere și evaluare (SREP). Datorită suportului acordat de către expert a fost îmbunătățită structura și conținutul rapoartelor SREP a tuturor băncilor din Republica Moldova.

Pentru a afla mai multe informații despre Misiunea UE a Înălților Consilieri pentru Republica Moldova vă rugăm să vizitați pagina web: <http://www.eu-advisers.md> [2].

Twinning

Twinning este un instrument al UE de cooperare administrativă între autoritățile statelor membre ale UE și autoritățile țărilor beneficiare. Proiectele Twinning (numite și proiecte de înfrățire instituțională) urmăresc scopul de a dezvolta capacitățile instituționale ale autorităților beneficiare și se derulează pe parcursul unui an sau mai mult, timp în care experți din sectorul public din UE sunt detașați pentru a oferi asistență autorităților beneficiare în vederea atingerii unor obiective specifice. Spre deosebire de asistența tehnică clasică, unilaterală, în care experții împărtășesc persoanelor interesate cunoștințele și experiența lor, proiectele Twinning reprezintă un parteneriat strâns în care implicarea activă a autorităților beneficiare este foarte importantă pentru obținerea rezultatului așteptat. Mai multe informații privind instrumentul de asistență Twinning sunt disponibile pe pagina web a [Comisiei Europene](#) [3].

Proiectul Twinning "Consolidarea capacității BNM de reglementare și supraveghere bancară în contextul cerințelor UE"

În perioada 1 iulie 2015 – 30 mai 2017, BNM a beneficiat de asistență din partea Uniunii Europene prin intermediul instrumentului Twinning, în scopul consolidării capacității sale în domeniul reglementării și supravegherii bancare în contextul cerințelor Uniunii Europene. Principalele rezultate ale proiectului au fost:

- elaborarea proiectului unei noi legi bancare – Legea privind activitatea băncilor, ce va permite BNM să emită acte normative secundare de reglementare a cerințelor prudențiale înaintate băncilor pentru fiecare domeniu;
- elaborarea a 20 de proiecte de reglementări secundare care asigură transpunerea prevederilor cadrului normativ european cu privire la bănci;
- elaborarea regulilor interne ale BNM care vor permite exercitarea eficientă a funcției de supraveghere și modificarea structurii organizatorice a BNM;
- creșterea nivelului de expertiză a supraveghetorilor și reprezentanților băncilor cu privire la cadrul Basel III prin instruire interne, studii de caz, exerciții practice desfășurate în Republica Moldova, România, Regatul Țărilor de Jos ș.a.

Informații suplimentare privind evoluția proiectului Twinning de care a beneficiat BNM sunt disponibile [aici](#) [4].

Proiectul Twinning „Eficientizarea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova”

La 13 decembrie 2018 a fost lansat proiectul Twinning „Eficientizarea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova”. Perioada de implementare a proiectului este de 3 ani, iar beneficiarii proiectului sunt aproximativ 15 instituții publice din Republica Moldova cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv BNM.

Grație suportului oferit de UE prin intermediul acestui proiect Twinning, BNM consolidează și dezvoltă mecanismul de supraveghere al entităților raportoare, având în vedere noile cerințe ale actelor normative din domeniu, inclusiv prin implementarea unor proceduri interne robuste, evaluarea riscurilor la care se expun entitățile, prin instruirea continuă și informarea privind noile tendințe și tipologii aferente prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

TAIEX

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) este un instrument de asistență tehnică și schimb de informații al Comisiei Europene care are scopul de a sprijini autoritățile beneficiare în procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația UE și de aplicare a legislației armonizate, precum și de a facilita împărtășirea celor mai bune practici din UE. Asistența TAIEX este oferită autorităților publice beneficiare pe un termen scurt (până la 5 zile) sub formă de ateliere de lucru, misiuni ale experților din UE la instituțiile beneficiare sau vizite de studiu ale reprezentanților din autoritățile beneficiare la autoritățile din statele UE.

Prin intermediul instrumentului TAIEX, BNM a beneficiat de asistență în următoarele domenii:

- gestionarea comunicării în timp de criză (noiembrie 2014);
- crearea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (ianuarie 2015);
- promovarea plăților fără numerar (martie 2015);
- managementul numerarului și asigurarea securității tezaurului în cadrul unei bănci centrale (iulie 2015);
- supravegherea, redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (septembrie 2015);
- investițiile, alocarea strategică a activelor, politica monetară și gestionarea riscurilor (octombrie 2017);
- supravegherea și evaluarea riscului operațional (aprilie 2019);
- evaluarea riscului de piață și a riscului de rată a dobânzii în afara portofoliului de tranzacționare (aprilie 2019);
- supravegherea și evaluarea riscurilor de credit și de contrapartidă (mai 2019);
- modelul eficient pentru sistemul național împotriva contrafacerii banilor (mai 2019);
- procesul de supraveghere și evaluare (SREP) a capitalului (aspecte cantitative) (iunie 2019);
- sistemul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și standardele EU în acest domeniu (iunie 2019).
- exercițiu de testare la stres top-down a sistemului bancar în scopuri macroprudențiale (august 2019).
- instrumente de politică macroprudențială (septembrie 2019).

Asistența instituțiilor financiare internaționale

Fondul Monetar Internațional

[Fondul Monetar Internațional](#) [6] și instituțiile care fac parte din Grupul Băncii Mondiale sunt printre cele mai importante organizații internaționale care acordă susținere Băncii Naționale a Moldovei în domenii-cheie de activitate. Sporirea eficienței politicii monetare și a managementului financiar, consolidarea politicilor instituționale și structurale, dezvoltarea și funcționarea adecvată a sistemului de plăți, fortificarea capacităților în domeniul supravegherii bancare și dezvoltarea cadrului legal privind rezoluția bancară reprezintă unele din obiectivele asistenței tehnice oferite de către aceste instituții.

În anul 2014, reprezentanții Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale au efectuat o evaluare aprofundată și detaliată a sectorului financiar al Republicii Moldova în cadrul Programului FSAP (Financial Sector Assessment Program).

Pe parcursul ultimilor ani, **Fondul Monetar Internațional** a oferit asistență BNM în contextul creării Depozitarului central unic al valorilor mobiliare, în domeniul combaterii falsificării banilor, în procesul de consolidare a operațiunilor monetare și valutare ale BNM în regimul de țintire a inflației, în domeniul raportării statistice, precum și la consolidarea funcției de supraveghere macroprudențială a BNM.

Banca Mondială

[Banca Mondială](#) [7] organizează periodic instruirii pentru reprezentanții BNM în cadrul cărora sunt prezentate inovațiile, tehnicile și metodele de gestionare a rezervelor valutare, precum și de estimare și diminuare a riscurilor investiționale asociate acestui proces.

Totodată, în domeniul redresării, rezoluției și supravegherii bancare, BNM cooperează cu reprezentanților Centrului consultativ pentru sectorul financiar al Băncii Mondiale (FinSAC).

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

[Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare](#) [8] (**BERD**) rămâne a fi unul dintre partenerii de dezvoltare de importanță sporită pentru Republica Moldova, care contribuie la dezvoltarea atât a sectorului privat prin proiecte de finanțare și de consultanță, cât și a dialogului privind reformele în sectorul financiar. În contextul implementării Strategiei de țară a BERD pentru anii 2017-2022, BNM conlucrează cu BERD, inclusiv prin beneficiere de consultanță și suport tehnic din partea BERD orientat spre susținerea eforturilor BNM de restructurare și sporire a rezilienței sectorului bancar autohton.

Asistența altor parteneri

Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

[Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională](#) ^[9] (USAID) este un donator de asistență tehnică externă important pentru BNM, oferind suport în următoarele scopuri: înființarea Depozitarului Central Unic al Valorilor Mobiliare, dezvoltarea unui sistem de plăți național inovativ, producerea statisticii conturilor internaționale, eficientizarea funcției de resurse umane, eficientizarea monitorizării operaționale a transparenței acționarilor bancari și atribuțiilor de prevenire și combatere a spălării banilor.

Oficiul de Asistență Tehnică al Trezoreriei Statelor Unite ale Americii

[Oficiul de Asistență Tehnică al Trezoreriei Statelor Unite ale Americii](#) ^[10] este unul din partenerii de asistență tehnică ai BNM în domenii cum ar fi guvernarea corporativă, politica monetară, resurse umane și supraveghere bancară. Asistența oferită de către acesta se axează pe îmbunătățirea conformării cu standardele internaționale, cu Principiile de bază Basel pentru o supraveghere bancară eficientă, pe redresarea și rezoluția bancară, pe lichidarea bancară și pe tranziția la Standardele Internaționale de Raportare Financiară. Seminarele și instruirile la locul de muncă au un rol esențial în implementarea asistenței și în realizarea scopurilor aferente acesteia.

Fondul pentru Buna Guvernare

Datorită proiectelor de asistență realizate cu suportul [Fondului pentru Buna Guvernare](#) ^[11] (Good Governance Fund, GGF), finanțat de Guvernul Marii Britanii, BNM beneficiază de consultanță și expertiză în diferite domenii de competență. Astfel, BNM a obținut ghiduri și recomandări în vederea elaborării unor acte normative secundare aferente implementării [Legii privind activitatea băncilor](#) ^[12] și a [Legii privind redresarea și rezoluția băncilor](#) ^[13], pentru îmbunătățirea proiectelor de acte normative în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, pentru consolidarea proceselor interne de gestionare a personalului, precum și suport în promovarea educației financiare în rândul populației.

Fondul European pentru Europa de Sud-Est

BNM cooperează cu [Fondul European pentru Europa de Sud-Est](#) ^[14] (EFSE) în domeniul educației financiare. Cu sprijinul oferit de această organizație, s-au desfășurat proiectele Săptămâna Internațională a Educației Financiare și Ziua Internațională a Economisirii. În cadrul acestor proiecte au fost organizate seminare pentru formatori, au fost editate două cărțuții pentru copii din seria „[Educație financiară](#)” ^[15], precum și, au fost elaborate jocuri interactive ce prezintă noțiuni elementare din domeniul bancar.

Cu suportul financiar al Facilității de Dezvoltare a EFSE, BNM a desfășurat prima campanie națională de incluziune financiară din Republica Moldova „[Plăți fără numerar. Simplu. Sigur. Comod](#)” ^[16]. Obiectivul principal al acestei acțiuni a fost încurajarea și promovarea utilizării instrumentelor de plată fără numerar prin informarea publicului larg referitor la avantajele oferite de utilizarea cardurilor de plată, a sistemelor de deservire bancară la distanță, a plăților programate și, nu în ultimul rând, a debitării directe.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Ministerul Finanțelor al Regatului Țărilor de Jos

În anul 2018 a fost lansat Proiectul cincinal (2018-2022) de asistență tehnică în domeniul educației financiare din cadrul Programului de constituență al Ministerului Finanțelor al Regatului Țărilor de Jos, condus de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și rețeaua sa internațională privind educația financiară (INFE). Prin intermediul acestui proiect, finanțat de Ministerul Finanțelor al Regatului Țărilor de Jos, autoritățile din Republica Moldova, alături de cele din alte țări (Bulgaria, Croația, Georgia, Macedonia de Nord, Muntenegru și România) beneficiază de expertiza tehnică a platformei Money Wise din Regatul Țărilor de Jos.

Băncile centrale și alți parteneri de dezvoltare

De o importanță majoră este și asistența tehnică acordată BNM de către băncile centrale ale altor state, precum și de către alți parteneri de dezvoltare în domeniul supravegherii bancare, politicii monetare și valutare, stabilității financiare, sistemului de plăți etc. Printre principalii parteneri de care în ultimii ani au acordat asistență tehnică BNM în baza colaborării bilaterale directe se regăsesc următoarele bănci centrale: Banca Națională a României, Banca centrală a Regatului Țărilor de Jos, Banca centrală a Belgiei, Banca centrală a Germaniei, Banca centrală a Georgiei, Banca centrală a Lituaniei, Banca centrală a Poloniei, Banca centrală a Republicii Turcia, Banca Națională a Ucrainei și altele.

II. Asistența tehnică externă acordată de către BNM

La solicitarea partenerilor externi, BNM acordă asistență tehnică externă altor bănci centrale, prin împărtășirea experienței și practicilor sale în diverse domenii de activitate specifice unei bănci centrale.

Astfel, la inițiativa FMI, BNM și-a împărtășit experiența în domeniul statisticii conturilor internaționale colegilor de la banca centrală a Botswanei. În cadrul vizitei s-au purtat discuții privind diverse aspecte moderne de elaborare și utilizare a statisticilor, precum: tranziția la standardul internațional MBP6, metodele de colectare, prelucrare și diseminare a datelor, identificarea și extinderea surselor acestora și tehnologiile informaționale aplicate în acest domeniu.

Totodată, BNM a găzduit Atelierul de lucru cu genericul "Experiența Băncii Naționale a Moldovei în implementarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (SIRF) în sectorul bancar", eveniment organizat de comun cu Banca Mondială. Scopul atelierului a fost de a împărtăși experiența BNM reprezentanților Băncii Naționale a Republicii Belarus despre tranziția sectorului bancar din Republica Moldova la SIRF, cu focusarea pe aspectele ce se referă la contabilitate, supraveghere bancară, statistici, metodologie contabilă și IT.

BNM continuă să își împărtășească experiență în ceea ce privește: proiectul de dezvoltare și implementare a sistemului central de monitorizare a riscurilor (cu colegii de la Banca Națională a Ucrainei); domeniul de planificare și dezvoltare strategică (cu reprezentanții Băncii Centrale a Republicii Turcia) și domeniul de management al proceselor ca parte a guvernantei corporative a BNM (cu colegii de la Banca Centrală a Luxemburgului).

Метки

[Donatori](#) ^[17]

[experti](#) ^[18]

[seminare](#) ^[19]

[asistență](#) ^[20]

[UE](#) ^[21]

[cooperare externă](#) ^[22]

[cooperare internațională](#) ^[23]

[cooperare tehnică internațională](#) ^[24]

[cooperare tehnică externă](#) ^[25]

Источник УРЛ:

<http://www.bnm.md/ru/node/61205>

Ссылки по теме:

[1] <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=364554> [2] <http://www.eu-advisers.md> [3] https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/tenders/twinning_en [4]

<http://www.bnm.md/ro/content/proiectul-twinning-finantat-de-uniunea-europeana-finalizat-cu-succes> [5]

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/tenders/taix_en [6] <https://www.imf.org/external/index.htm> [7]

<https://www.worldbank.org/> [8] <https://www.ebrd.com> [9] <https://www.usaid.gov/> [10]

<https://home.treasury.gov/about/offices/international-affairs/technical-assistance> [11]

<https://www.globalinnovationexchange.org/funding/good-governance-fund> [12] <http://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-activitatea-bancilor-nr202-din-06-octombrie-2017> [13]

<http://www.bnm.md/ro/content/legea-privind-redresarea-si-rezolutia-bancilor-nr-232-din-03102016> [14] <https://www.efse.lu/> [15] <http://www.bnm.md/ro/content/banca-nationala-le-propune-copiilor-o-calatorie-lumea-banilor-0> [16]

[http://www.bnm.md/ro/search?categories\[0\]=363&sub_categories\[363\]\[0\]=4055](http://www.bnm.md/ro/search?categories[0]=363&sub_categories[363][0]=4055) [17] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=Donatori](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Donatori) [18]

[http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=experti](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=experti) [19] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=seminare](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=seminare) [20]
[http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=asistentă](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=asistentă) [21] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=UE](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=UE) [22]
[http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=cooperare externă](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=cooperare externă) [23] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=cooperare internațională](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=cooperare internațională) [24] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=cooperare tehnică internațională](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=cooperare tehnică internațională) [25] [http://www.bnm.md/ru/search?hashtags\[0\]=cooperare tehnică externă](http://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=cooperare tehnică externă)